

9 - Milli Dayanışmayı Güçlendirmek

Vatani ahlakın yükselmesi, milli dayanışmanın temelidir. Çünkü vatan, üstünde oturduğumuz toprak demek değildir. Vatan, dediğimiz şeydir ki üstünde oturduğumuz toprak onun ancak dâim görünüşünden ibarettir. Ve onun dâim görünüşü olduğu içindir ki vatani ahlak, milli ideallerden milli görevlerden oluşmuş bir ahlak demektir.

Milli Dayanışmayı Güçlendirmek
(Ziya Gökalp - Türkçülüğün Esasları)

Mütareke'den sonra, İngilizleri, Fransızları yakından görmede, tanımağa başladık. Bunlarda ilk gözümüze çarpan yön ahlakın bozukluğudur. Özellikle yurdumuza gelen veya Malta'da egemen olan İngilizlerin medeni ahlakının çok dübüklüğü bulduk. Sömürge halkının soyma, yenilmişlere kul, köle gibi davranmak savaş esirlerinin ve hatta barış esirlerinin parasını, epey çalmak onlarca tamamen helaldir.

İngiliz milletinin medeni ahlakında gördüğümüz bu dübüklüğe rağmen, itiraf edelim ki, vatani ahlakını pek yüksek bulduk. Türk yüzlerce, hatta binlerce vatan haininin ortaya çıkmasına karşılık, bütün İngiltere'de tek bir vatan haini ortaya çıkmadı. Halde, bizde medeni ahlakın daha yüksek olması neye yaradı? Keşke bizde de, bunların yerine, yalnız vatani ahlak yükselmiş olsaydı!

Vatani ahlakın yükselmesi, milli dayanışmanın temelidir. Çünkü vatan, üstünde oturduğumuz toprak demek değildir. Vatan, dediğimiz şeydir ki üstünde oturduğumuz toprak onun ancak dâim görünüşünden ibarettir. Ve onun dâim görünüşü olduğu içindir ki vatani ahlak, milli ideallerden milli görevlerden oluşmuş bir ahlak demektir.

O halde, milli dayanışmayı kuvvetlendirmek için, her şeyden önce; vatani ahlakı yükseltmek için ne yapmalıyız?

"Vatan, milli kültürdür" demiştik. Demek ki vatan; din, ahlak ve estetik güzelliklerin bir müzesidir, bir sergisidir. Vatandaşlarımızın içten gelen bir aşkla sevmemiz, bu içten güzelliklerin üstünü olduğu içindir. O halde, milli kültürümüzü bütün güzellikler meydana çıkarırsak, vatandaşlarımızın en çok o zaman seveceğiz ve bu kadar biddetle seveceğimiz o sevimli vatan uğruna, şimdiye yaptığımız gibi, yalnız tehlike zamanlarında hayatımızı değil, barış zamanlarında da bütün şahsi ve toplum tutkularımızı feda edeceğiz. Görülüyor ki milli dayanışmayı kuvvetlendirmek için, ilk önce, milli kültürü yükseltmekle sorumlu olan aydınların bu işi çabuk başlatmaları gerekir.

Milli dayanışmanın birinci temeli "vatani ahlak" olduğu gibi, ikinci temeli de "medeni ahlak"tır. Vatani ahlak, kendi milliyetimizi kutsal tanımdan ibaret olduğu gibi, medeni ahlak da milletimizin fertleriyle onlara benzeyen diğer fertleri saygı tanımdan ibarettir. Cemiyet kutsal olunca, onun fertleri de kutsal olmaz mı?

O halde vatandaşlarımızın, milletimizi nasıl seviyorsak, milletdaşlarımızı da öylece sevmeliyiz. Bütün milletdaşlarımızın sevmeyen bir ahlakla milletini de sevmiyor demektir.

Şimdiye kadar aydınların halkı ve halkın aydınları sevmesi mümkün değildi. Çünkü, terbiyelerini aydınlar Osmanlı medeniyeti halkı ise Türk kültüründen almışlardı. Ayrı terbiyelerle yetişen iki sınıf nasıl birbirini sevebilir? Bundan başka, aydınlar sarayın kullarıydılar. memur oldukları zaman halkı soyarak sarayın israf ve eğlencelerine hizmet etmekten başka bir şey düşünmezler. Tabii, bu yönden de, ezilmiş halk onları sevmeyezdi.

Aralarında rekabet, haset, çekememezlik gibi tutkular bulunduğu için, aydınların kendileri de birbirlerini sevmeyezler. Memleketimizde, birbirini seven yalnız halktan olan fertlerdi ve eski devirde, milli dayanışma yalnız bu öz Türklerin içten seviyesine dayanıyordu.

Purası da vardır ki medeni ahlak, yalnız milletimize mensup fertlerin saygı tanımında ve içten bir sevgiyle sevilmesinden ibaret değildir. Gerçi, başta, saygı tanıyan ve sevilen fertler vatandaşlarımızdır. Çünkü bizi onlarla birleştiren ortak bir kültür, ortak bir yurt, ortak bir dil, ortak bir din vardır. Fakat, biz bir milli kültüre bağlı olduğumuzu gibi, bir de milletlerarası medeniyete dahiliz. Milli kültürümüzü sevdiğimiz gibi, medeniyetimizi de severiz. O halde medeniyetdaşlarımızı sevmemiz ve saygı görmemiz gerekir mi?

Medeniyet topluluğu önce dini bir ümmet halinde başka Müslümanlık, Hıristiyanlık, Budistlik gibi evrensel dinler, birçok milletleri içlerine alarak, onları bitişik kaplardaki sular haline koymuşlardı. Fizik denemelerini de bitişik kaplardan birine konulan suyun hemen diğerlerine bölündüğünü ve hepsinde su seviyesinin hemen aynı yüksekliğe çıktığını görmüyor muyuz? Aynı ümmete bir meydana getirdiği ilerlemelerin veya başına gelen çöküşlerin hemen diğerlerine geçmesi tipik bunun gibidir.

Milletlerarası bağlar önce böyle dini olarak başlarsa da, uzun gelişmelerden sonra, yalnız bilim ve fen sahasında birleşen, din ve milletlerarası medeniyet de meydana gelebilir. Bugünkü Avrupa medeniyeti, Avrupa milletleri arasındaki bağlılık, bu iki örneğin devrinde bulunuyor. Avrupalı milletlerarası medeniyet birliği Japonlarla Yahudileri epey partlarla kendi medeniyetine mensup saydığı için, dini bir medeniyetten ve dine dayanan bir milletlerarası birlikten çıkmak istediğini ima ediyor. Fakat diğer taraftan Müslüman ülkelerin manda altında kalmasında hala ısrar göstermesi, eski haçlı bağnazlığından henüz kurtulmadığını gösteriyor.

baðnazlýðýn kalkması ve bizim de epít þartlar içinde Avrupa medeniyetine girmemiz bizim için bir amaç olmalıdır. Kısaca medeni ahlak önce milletler bütün insanların sevmekten ve saygýn görmekten ibarettir. Bütün bu fertlerin hayatýna, mülkiyetine, özgürlüğüne onuruna tecavüz etmemek, medeni ahlakýn teklif ettiði görevlerdendir.

Görülüyor ki, vatani ahlak dýptan merkeze doðru olduđu halde, medeni ahlak merkezden dýpa doðrudur. Vatani ahlak sevgilerini vatan dairesinde yoðunlaşmasını ve toparlanmasını istediði halde, medeni ahlak bunları yavaş yavaş millet sýnyrlarını aþarak sýnyrlarına ve ümmet sýnyrlarını aþarak ülkelerin milletlerarasý sýnyrlarına ve bunları da aþarak bütün insanlık dünyasına doðru ve yayılmasını arzu eder. Bazen, bu iki ahlak arasında arýlık ve çatýpma ortaya çýkabilir. Mesela, savap zamanlarında vatani son derece þiddetlenerek, medeni ahlaký sönük bir hale getirir. Uzun barýp dönemleri de, yalnız medeni ahlaký güçlendirerek vatani ahlaký zayıflatır. Savapın bir çok maddi ve manevi yýkýntýlarına karþýlık, sosyal bir yararý da bulunduğunu ileri sürenler özellikle noktaya dayanıyorlar.

Görülüyor ki, milli dayanıpmayı kuvvetlendirmek için, vatani ahlaka medeni ahlaktan daha fazla öncelik vermek ve insani deðeri medeni ahlakýn dairelerinde - merkezden çevreye doðru gittikçe eksildiğini, çevreden merkeze doðru geldikçe arttýðýný ilke olarak kabul etmek gerekir. Yani, yukarıda söyledikimiz gibi deðerin birinci derecesinde milletdaþlarımızý, ikinci derecesinde ümmetdaþlarımızý, üçüncü derecesinde medeniyetdaþlarımızý, dördüncü derecesinde bütün insanları görmemiz ve onları sevmemiz gerekir.

Milli dayanıpmayı kuvvetlendirmek için, vatani ve medeni ahlaklardan sonra, bir de mesleki ahlaký yükseltmek gerekir.

Her millet, sosyal ip bölümü sonucu olarak, bir takım meslek ve uzmanlık sýnyflarına ayrılır: mühendisler, doktorlar, müzisyenler, ressamlar, öğretmenler, yazarlar, askerler, avukatlar, tüccarlar, çiftçiler, fabrikatörler, demirciler, marangozlar, hallaçlar, terziler, deðirmenciler, fıryncýlar, kasaplar, bakkallar, v.d. bu gruplar birbirine karþýlıklı olarak gerekli ve muhtaçtýrlar. Birbirlerinin yaptıkları hizmetler, bu karþýlıklı gerekli olmaları da bir tür dayanıpma deðil midir?

Bu tür dayanıpmanın güçlenmesi için, önce ip bölümünün ancak ortak vicdana sahip bir toplum içinde ortaya çýkması şarttır. Bir milletlere mensup olup da aralarında ortak vicdan bulunmayan toplulukların ip bölümü gerçek ip bölümü niteliğinde deðildir. Durum bu tür hizmetlerin alınıp verilmelerine "karþýlıklı parazitlik" adını veriyor. Mesela, eski Türkiye'de, Türklerle Müslüman olmayanlar ortak bir ekonomik hayat yapıyorlardı. Fakat, aralarındaki ip bölümü gerçek bir ip bölümü deðildi. Karþýlıklı parazitlikten ibaretti. Çünkü, Türklerle bu Türk olmayan unsurlar arasında ortak bir vicdan yoktu. Türkler, Müslüman olmayanları politik parazitleriydiler: Müslüman olmayanlar da, Türklerin ekonomik parazitleriydiler. Milletlerarasý ekonomik ilþkiler de hep bu biçimdedir.

Bu tür dayanıpmanın güçlenmesi için ikinci þart da, meslek gruplarının tüm yurtda yaygın milli örgütler biçiminde organlar oluþturmasından sonra, her meslek sýnyfında, mesleki bir ahlakın kurulmasıdır.

Meslek ahlaký, başka meslek gruplarının yapmasında sakınca olmadıkça halde yalnız bir meslek üyelerine meslek gereði olarak yasak olan eylemleri gösterir. Mesela, bir bölgeye kolera girdiði zaman, oradan herkes kaçabilir, yalnız doktorlarla papazlar kaçamaz. Bunun gibi, herkes ticaret yapabilir. Resmi nüfusa sahip olan devlet memurları yapamaz. Asker sýnyfından olanların korkak, polislerin düþkün hakimlerin tarafçý, öğretmenlerle yazarların cahil ve idealsiz olmaları meslek ahlakına aykırıdır. Katip sýký, avukatlarla doktorların kípilerini sýrlarına saygý göstermeleri de meslek ahlaký gereklerindedir.

Bununla beraber, bu mesleki ahlakların yaptırımları da vardır. mesleki görevlerin bu yaptırımları her meslek örgütüne özel olarak bulunması gereken "Haysiyet divanları"dır.

Fertlerin meslek uzmanlarına karþý hayatlarının, onurlarını özgürlük ve çýkarlarını koruyacak tek yaptırım ip bu mesleki ahlak örgütlerden ve yönetmeliklerden ibarettir. Bunlar var olmadıkça, farklı meslekler arasında gerçek bir dayanıpma var olamaz. Þimdi yukarıdaki sözler özetleyelim:

Milli birliðin güçlendirilmesi sosyal düzenin ve ilerlemenin, milli özgürlük ve baðýmsızlıðın temelidir. Milli birliði güçlendirmek için medeni, mesleki ahlakların güçlendirilmesi, yükseltilmesi gerekir.

Milli kültürümüzün bilinçli bir hale gelip yükselmesi için ne gibi örgütler gerekir? Önce milli kültürümüzü saklanmýþ olduđu gizli kökleri önüne koyacak olan, arama kurumlarına gerek vardır. Bu görevi yerine getirecek kurumlar þunlardır: Milli Müze, Etnografya Müzesi, Milli Arþiv, Milli Tarih Kütüphanesi, Ýstatistik Genel Müdürlüğü.

1) Türk halkının estetik dehasının canlı olarak gösteren ve fakirlik yüzünden eski Türk evlerinden parça parça çýkarılıp bedesten satılan perdeler, halýlar, þallar, ipekli kumaþlar, eski marangoz ve demirci ipleri, çiniler, güzel yazı levhaları, tezhipli kitaplar, güllü çiftler, güzel yazılı Kuran-ı Kerim'ler, milli tarihimizin belgeleri olan eski paralar, vesaire, vesaire hep yabancılar tarafından satın alınarak Avrupa'ya ve Amerika'ya taşınmaktadır. Bunların dýþarıya çýkarılmasının önüne geçmek için yasama olmadıkça gibi, bunların satın alarak milli sanat aþýklarının gözleri önüne koyabilecek milli bir müzemiz de yoktur. Gerçek Saray'ında büyük bir müzemiz vardır. Fakat, buna "Kültür Müzesi" demekten ziyade, "Medeni Müze" adını vermek daha uygundur. Çünkü bu müze Türk kültürüne ait milli eserlere ikinci derecedeki önemi milletlerarası deðere sahip eserlere vermiþtir. Bu iddiamızın kanıtı þudur ki, þimdiye kadar yurdumuzdan sandık sandık çýkarılan Türklere eserlerin kaçırılmasına engel olmamýþ, bedestenlerde satılan bu güzel eserler satın alıp saklamaða çalışmamıştır.

Bu sözlerimizden, müzemizin dahi bir kurucusu olan Hamdi Bey merhumun deðerçe çök büyük olan yardım ve hizmetlerinin inkâr ettiðim sanılmayın. Abdülhamid devrinin her türlü güçlüklerine rağmen, sırf kendi girişim ve çabasıyla bilim bakımından gayet müzeyi yoktan var eden Hamdi Bey'i takdir etmemek büyük bir nankörlüktür. Büyük kardeşinin bu kendi eserini zenginleştirerek koruyan Halil Bey efendiyi yüceltmemek de yine nankörlük olur. Bundan babak, bu müzede eski Türk paralarının ve geleneklerine dair birçok milli yadigarların varlığını, da kimse inkâr edemez. Bu kadar var ki milli bir müzenin görevi milli eserlerin milyonda birini toplayıp da geri kalanlarının yabancılarla kaptırmak değildir. Hamdi Bey müzenin bilim medeniyet ve milletlerarası değerleri oldukça yüksek olabilir; fakat milli kültüre ait değer öteki değerlerine oranla çok aşağıdır. Hatta, bu bakımdan Vakıflar Müzesi'ndeki eşyanın hemen hepsi Türk kültürüne ait eserler olduğu için, bu müze önceden daha değerli görülmüştür.

Bu ifadelerden anlaşılıyor ki, bugün, bizde gerçek bir Türk müzesine gerek vardır. Bu Türk müzesi, Türklere ait güzel eserleri saklayabilmemiz için yeter derecede bir ödeneğe sahip olmalı ve her şehirde arayıcıları bulunmalıdır. Aynı zamanda. Yurdumuzdaki eski eserlerin ve güzelliklerin dıparı çıkarılmasıyla biddetle yasak eder, bir yasa yapılmalıdır. Vakıflar Müzesi de Yı Vakıfların çalıştıracak olursa, vakıf binaların kalıntısı ve yıpranmış eşyası arasında daha birçok değerli anıtlar bulunabilecektir. Yıri birleşerek tek bir müze haline de alabilir. Herhalde, biddetlik, yalnız Türk kültürüne ait eserleri toplayacak milli bir müzeye biddetle gerek vardır.

2) Etnografya Müzesi'nin hali, milli müzeninkinden başkadır. Milli müze, milli tarihimizin müzesidir. Etnografya Müzesi ise milletimizin bugünkü hayatının müzesidir. Bugünün geçmişten farklı ne ise, Etnografya Müzesinin de milli tarih müzesinden farklıdır.

Etnografya Müzesi, öncelikle milletimizin bugün çepitli illerde, kazalarda, şehirlerde, köylerde, obalarda, kullanmakta olduğu eşyayı toplayacaktır. Bu toplanan eşyadan her türlü sırasıyla en ilkel biçimden en gelişmiş biçimine kadar, bir gelişim sırası hazırlanacaktır. Mesela, ayakkabı türünü alalım: Bunun en ilkel biçimi olan çarıktan başlayarak, en gelişmiş içimi olan zarif fotinlere bütün gelişim aşamaları dereceli bir dizi halinde sıralanacaktır. Başa giyilenler, erkek ve kadın elbiseleri, eyer takımları, çadır yataklar, v.b. hep böyle gelişim sıraları ile dizilecektir. Evlerin, olduğu gibi tapınması mümkün olmayan ve sair büyük binaların modelleri yapılacaktır. Köy, şehir, köprü, cami, gibi manzaraların fotoğrafları alınylacaktır.

Fakat, Etnografya Müzesi'nin toplayacağı şeyler yalnız bu gibi maddi eşya ile sınırlı değildir. Halk içinde hala yapılmakta bulunan peri masallarını, koşmak ve destanları, mani ve tekerlemeleri, atasözlerini ve bilmeceleri, fıkra ve menkıbeleri şehir şehir, köy köy aratılmaları yapılarak toplanmak görevi de Etnografya Müzesi'ne aittir. Aynı zamanda her nahiyenin konduğu Türk aşılarına ait özel kelimeleri, özel fonetiği, özel gramer ve sentaks kurallarını da toplayacaktır. Bunlardan başlıca arasında "ahkâm" veya "keçe kitap" adları verilen ve hala tahsilsiz kadınlarla bilgisiz halk arasında inanılmakta bulunan eski boş inanışları ve bunlara bağlı bulunan ve içine büyükçülük de karışan dini törenleri toplayacaktır. Mesela, bu inanışlardan birine göre, her insanın kendisine özel bir perisi vardır ki sahibinin kıyıkly olduğu zaman sonra derece azgınlıkla tehlikeli bir durum alır. İnsanlar, aşağıdaki üç halde kıyıkly olurlar:

1) Bir çocuk dünyaya geldiği zaman, çocukla beraber, annesi ve babası kıyıkly olurlar. 2) Bir evlenme olduğu zaman hemen gelin hem de damat kıyıkly olurlar. 3) Bir adam olduğu zaman, onunla aynı evde yaşayan bütün yakın akrabaları kıyıkly olurlar.

Kıyıklyların yerine getirmeğe dikkat etmeleri gereken birtakım sihi - dini törenler vardır: Mesela, iki kıyıkly kadın - bunlar, ister aynı nedenden ister ayrı nedenlerden kıyıkly olmuş olsunlar bir odada rastgele birleşirlerse mutlaka öpüşmeleri gerekir. Öpüşmezlerse perileri birbiriyle kavga ederler: perilerden biri bu kavgada yaralanırsa yahut ölürsa aynı durum sahibine de yansıtıldığından bu töreni gerçekleştirilmekte büyük tehlike vardır. Yine iki kıyıkly insan, biri diğersinin üstünde bulunan iki odada yatamazlar.

Tandırname'ye göre, her adamın bir perisi olduğu gibi, her evinde bir perisi vardır. Ev perisi evin temiz tutulmasından öfkelenir. Bu öfkelenme aileye zarar vereceğinden, ev kadını evin her tarafını temiz tutmağa dikkat eder. Demek ki, bu batıl inançlar içinde yararlı olanlar da vardır. Etnografya Müzesi, bunlardan başka, her ildeki fonetik ile halk melodilerini ya fotoğraf aletile, yahut nota yöntemiyle kaydeder. Demek ki Etnografya Müzesi'nin mutlaka bir fotoğrafçısı ve bir notacı olmalıdır. Masal toplayanlar, herkesten dinledikleri masaları gelişi güzel almamalıdır. Masal adı verilen birtakım ihtiyar kadınlar veya erkekler vardır ki, bunlar masaları gelenekten gelen deyimlerle ve güzel üsluplarla anlatırlar. Böyle geçek bir masal ele geçirilirse, onun anlatacağı bütün masallar aynen alınmalıdır. Çünkü milli masallar, ancak böyle her deyiş kurum olan masallardır. Köpmalar, türküler ve nağmeler de gerçek saz parçalarından alınmalıdır. Nasreddin Hoca'ya, Karagöz'e Yncili Çavuş'a, Bekir Mustafa'ya Bektâpilere ait fıkralar da onları iyi bilenlerden öğrenilmelidir. Milletlere ve mesleklerle ait taklitler meddahlardan alınmalıdır. Tandırname inanışları onlara henüz inanmakta bulunan okuma yazma bilmeyen kadınlardan sorulmalıdır. Her yerin diyalektine ait incelemeler de yerlerinde yapılmalıdır.

3) Milli Arşiv, bakanlıkların gizli olan özel arşivlerinden başkadır. Milli Arşiv, artık hükümetle ilgisi kalmayıp, eski yazılı belgelerin hazinesidir ki milletin tarihçileri ve bilim adamları için sınıflandırılmış bir biçimde düzenli bir yönetim altında göz önüne koyulmuş yazık ki, gerek Babalı'ya ve Dıpipleri Bakanlığında, gerek Defter-i Hakani'ye, Vakıflara ve fetvahaneye ait eski yazılı belge mahzenleri şimdiye kadar ne bir araya toplanmış, ne sınıflandırılmış ne de korunmuş özen gösterilmiştir. Milli tarihimizin en doğru belgeleri olan bu yazılı belgelerden en önemlileri ayrılarak Avrupa kütüphanelerine taşınmaktadır.

Diyarbakır gibi bazı eski il ve eyalet merkezlerinde oldukça değerli olan eski yazılı belgelerin bakkallara satılarak paket kağıdı olarak kullanıldığı gerçektir. Görülüyor ki, milli bir arşivin de kesinlikle hızla kurulması gereklidir.

4) Milli Tarih Kütüphanesi de, Genel Kütüphaneden bağıkadır. Genel Kütüphane bilimin edebiyatın her dalına ait kitapları içine almalıdır. Milli Tarih Kütüphanesi ise, yalnız milli kültürümüzü olup Turan kurumlara ait tarihleri ve tarihi kaynaklarla belgeleri içermelidir. Bu kitaplar ve belgeler dinimizin, ahlakımız, hukukumuzun, felsefemizin, edebiyatımız, müziğimizin, ekonomimizin, askerliğimizin, politikamızın, bilimimizin ve fenlerimizin tarihlerini ve belgelerini tümüyle bir arada bulundurulmalıdır. O halde ki, bu tarih dallarından herhangi birinin tarihini yazmak isteyen bir tarihçi, gerekli gördüğü bütün kaynak ve belgeleri bu kütüphanede hazır bulabilsin.

5) İstatistik Genel Müdürlüğü de her Bakanlığın kurduğu özel istatistik örgütlerinden bağıkadır. Çünkü her bakanlığın kurduğu kendi resim işlemlerini gerek duyduğu istatistik rakamlara önem verir. İstatistik genel Müdürlüğü ise, milli kültürün meydana çıkması için gerekli olan ve milli hayatın bütün dallarını içine alan, genel bir istatistik örgütüdür. Avrupalı bir uzmanın yönetiminde bulunacak genel istatistik müdürlüğü kurulduktan sonra, bakanlıklara ve diğer resmi olmayan kurumlara bağlı bütün istatistikle ilgili örgütlerin yönetimi altına verilerek hepsi aynı yöntem ve sistem içinde çalıştırılacaktır. İşte ancak böyle merkezi bir uzmanlık dairesine mensup bütün alanları kavrayan bir istatistik örgütü oluştuktan sonra ki memleketimizde istatistik rakamlarda sosyal eksikliğimizin ve yeteneklerimizin anlaşılması mümkün olur. Uygulanana reformları ve yeniliklerin toplum için zararlı oldukları ancak böyle esaslı istatistik defterlerinin hazırlanmasından sonra bulunur ve incelenebilir.

Milli kültürün bu saydığımız örgütlerin sadece milli kültürü arayış bulma da yarayanlardır. Milli kültürün başka birtakım kurumları Bunların görevi de, milli kültür aranış bulunduktan sonra, Avrupa Medeniyeti'nin onun çeşitli dallarına açıklanmasından ibarettir. Bu görevi yerine getirecek kurumlarda şunlardır: Türk Üniversitesi, Türkiyat Enstitüsü'dür. Bunlardan, örnek olarak konservatuarı alalım: İstanbul'da var olan Darü'llehan (Konservatuar), dümtek usulün, yani Bizans müziğinin konservatuarıdır.

Bu kurum ilkel unsurları halkın içten melodilerine kendisinin gösteren ve Avrupa Müziğine uyularak armonize edildikten sonra modern ve Batılı bir nitelik kazanacak olan gerçek Türk Müziğine hiç önem vermemektedir. Pimdiki Darü'lbeday (Pehir Tiyatrosu) aynı durumdadır. Çünkü, tiyatroyun ilerlemesi en çok güzel Türkçeyle halk ölçüsünün kabulüne bağlıyken var olan pehircilerin esasları yeterli derecede değer vermemektedir. Buna göre, bu iki kurumun Türk Konservatuarı ve Türk Tiyatrosu haline getirilmeleri de gerektir.

Var olan kurumlar içinde Türk kültürüne yardımcı olan yalnız üniversitedir.

Üniversitenin Edebiyat Fakültesi adeta Milli Kültür fakültesi demek olduğundan, milli kültürü en çok yükselme de çalışan bu kurumun

Türkoloji Enstitüsü'ne gelince, bugün, böyle bir kurumu en gelişmiş bir biçimde oluşturma imkanı vardır. Çünkü, Avrupa'da çeşitli milletlerinde Türkoloji için canını adamış büyük Türkologları ve enstitüye üye sıfatıyla almak mümkündür. Avrupalı Türkologlarımızdan kurul bir enstitü oluşturulursa bu kurul hem milli kültürün hazinelerini arayabileceği hem de milletlerarası akademiler alanında ilmi bir otorite kazanacaktır.